

Stockholm, den 29 oktober 2025

Till
Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Diarienummer S2025/01127

Remissvar från Blodcancerförbundet avseende Betänkandet Ansvaret för hälso- och sjukvården (SOU 2025:62)

Blodcancerförbundet vill härmed lämna följande remissvar:

Vi instämmer i Vårdansvarskommitténs problembeskrivning avseende den regionala hälso- och sjukvården. Problemen som är välkända för patienter och närstående sammanfattas i sex beskrivna behov.

Vården är inte nationellt jämlik. Diagnostik, behandling och särskilt rehabilitering ser olika ut i olika delar av Sverige. Det är alla viktiga områden där Blodcancerförbundet arbetar för att få till stånd förändring.

Förbundet har konstaterat att utredningen om en uppdaterad nationell cancerstrategi inte hade uppdraget att komma med förslag om styrning som skulle kunna göra vården mer jämlik, detta eftersom Vårdansvarskommitténs arbete pågick. Blodcancerförbundets förhoppning var därför att Vårdansvarskommittén skulle komma med skarpa förslag för att komma åt de problem som finns med ojämlikhet i landet.

Förbundet konstaterar nu att Vårdansvarskommitténs majoritet inte stödjer statligt huvudmannaskap och enhälligt avråder från delat huvudmannaskap. Blodcancerförbundet kan lika lite som andra avgöra om statlig styrning eller ett helt eller delvis statligt huvudmannaskap är lösningen på ojämlik vård. Däremot är vi övertygade om att styrningen behöver ske på ett annat sätt och betydligt skarpare än idag. Statens styrning är idag för tandlös och kortsiktig. Den måste bli mer långsiktig och uppföljningen betydligt tuffare. Tyvärr ger Vårdansvarskommittén inte några skarpa förslag utan överlämnar frågorna kring hur statlig styrning ska utformas till ytterligare utredningar.

Blodcancerförbundet anser tiden mogen att utreda om ett system med ett fåtal sjukvårdsregioner i nära samverkan med staten skulle kunna leda till en mer jämlik vård med lösning av de problemområden som utredningen specificerar.

Blodcancerförbundet ser positivt på alla de punkter som föreslås för prövning av utökad statlig styrning. Särskilt viktigt för våra medlemmar är Vårdansvarskommitténs förslag om ett utökat statligt ansvar för läkemedel. En översyn av hela läkemedelssystemet bör genomföras där det bör ingå hur statens ansvar för finansiering och styrning av läkemedel kan stärkas. Det är också positivt att regeringen föreslås vidta kortsiktiga åtgärder för att garantera jämlik tillgång till vissa särskilda läkemedelsbehandlingar. Kommittén föreslår också att staten bör ta ett utökat ansvar för hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning.

BLODCANCERFÖRBUNDET

Franzéngatan 58
112 15 Stockholm

www.blodcancerforbundet.se
info@blodcancerforbundet.se

Tel: 08-546 405 40
Org.nr 815200-9125

Stockholm, den 29 oktober 2025

Till
Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Förbundet anser att detta är ett svårt men ytterst angeläget område. Särskilt utmanande är hur ytterligare utredning ska kunna lägga förslag på arbetsmiljöförbättringar som kan påverka kompetensförsörjningen. För förbundets medlemmar är dessa två frågor viktigast att skyndsamt utreda så att åtgärder kan följas.

Blodcancerförbundet noterar också att Vårdansvarskommittén skriver om Patientlagens innehåll men att konkreta förslag för implementering saknas. Vi anser att staten nu måste ta ett omtag och tillsammans med övriga aktörer inleda ett omfattande åtgärdspaket för att Patientlagen ska efterlevas. Ett åtgärdspaket kan bland annat omfatta:

- Att staten i alla satsningar ställer krav på att Patientlagen följs i varje patientmöte med vården.
- Att all vårdpersonal utbildas i Patientlagens krav.
- Att strukturer skapas för systematisk patientsamverkan.

Patientlagen efterlevs inte idag. Förbundet anser att staten måste tillse att lagar och överenskommelser följs och om så inte sker måste sanktionsmöjligheter finnas.

Sammanfattningsvis kräver utredningens förslag att staten tydligt utvecklar sin styrning.

Blodcancerförbundet ser fram emot att denna styrning får förmågan att leda mot en mer jämlik vård samtidigt som frågan om få stora sjukvårdsregioner återigen bör utredas och åtgärder bör vidtas för att Patientlagen ska följas.

/Blodcancerförbundet

Sofia Segergren, generalsekreterare

BLODCANCERFÖRBUNDET

Franzéngatan 58
112 15 Stockholm

www.blodcancerforbundet.se
info@blodcancerforbundet.se

Tel: 08-546 405 40
Org.nr 815200-9125